

Dit ensemble kan prima zonder teletubbiedansjes

THEATER

**Toneelgroep Amsterdam en
Toneelschuur producties**

Emilia Galotti

★★★★★

Tot vreugde van haar ouders staat het burgermeisje Emilia Galotti op punt van trouwen met een goede partij. Maar dan wil een prins het mooiste meisje van het land per se in zijn lustslot hebben. Vanaf dat moment is Emilia de inzet van een machtsspel waarin iedereen over Emilia denkt te kunnen beschikken, behalve Emilia zelf.

De tragedie van de Duitse schrijver Gotthold Ephraim Lessing uit 1772, hier in een soepele vertaling van Tom Kleijn, wordt door de jonge regisseuse Maren E. Bjørseth in het regietalent-ontwikkelingsprogramma van Toneelgroep Amsterdam en Toneelschuur gebracht als klucht met bizarre randjes, een coming-of-age-parabel en sinistere zedenschets ineen. De plaats van handeling is klinisch, wit en bloedeloos, tot aan de gezichten van de personages aan toe. Ook als ze niet aan de handeling deelnemen, zijn hun contouren vanachter witte draadgordijnen zichtbaar. Alsof iedereen elk moment kan toeslaan om de 'pure' Emilia, die als enige wél een bloes op de wangen heeft, als vampier leeg te zuigen.

Emilia is als vrouw een object waar lusten en verwachtingen op worden geprojecteerd. Wat de individuele bedoelingen met Emilia ook zijn, iedereen is marionet in het complot, lijkt Bjørseth te zeggen.

Dat geeft een lichte dreiging aan de intrige, die zich verder ontspint in luchtige dialogen. Hierin geeft Bjørseth elk woord een cynische ondertoon, op het terloopse af, maar vaak wel geestig. Haar regie is niet altijd even spannend, met voorspelbare details om de maatschappelijke spagaat van vrouwen aan te zetten. Als Emilia plaatsneemt op het roze draaibed, doet haar vader haar knieën bij elkaar. Om op datzelfde bed als sekspoes in wulpse posities te worden geplooid.

Onoverkomelijker is: waar het thema van zelfbeschikking in tijden van vrouwenmarsen vraagt om een indringende schreeuw, klinkt hier niet meer dan een zuchtje. Cartooneske geluidseffecten accentueren opkomsten en afgangen. De scènes worden aan elkaar gelast met teletubbiedansjes van hoofse begroetingsrituelen die de absurditeit in het denken en handelen van de personages zou moeten onderstrepen. Waarom, vraag je je af, als de cast alles in huis heeft om het zonder dergelijke vormelijke kunstgrepen af te kunnen. Absolute parel is Keja Klaasje Kwestro als gravin, die voor de avances van de prins is gevallen en vervolgens als een prul is afgedankt. Zij is het voorland van alle Emilia's van deze wereld: de spelletjes meegespeeld, maar de strijd verloren. Hartverscheurend hoe Kwestro een vrouw neerzet die ernaar hunkert gezien te worden en tegelijkertijd weet dat dit nooit zal gebeuren.

Alexander Hiskemuller

Absolute parel is Keja

Klaasje Kwestro als gravin, die als een prul is afgedankt

Scène uit Emilia Galotti.
FOTO SANNE PEPER